

การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The Development of Supplementary Reading Books in the Thai Language Learning
Strand on the Series of Visiting Ubon Ratchathani for Prathom Suksa
VI Students

สมปอง สว่างวงศ์¹ และ นพดล จันทรเพ็ญ²

¹รร.อนุบาลอุบลราชธานี ต.ในเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000

²คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ต.ในเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000

E-mail: krupong2505@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/10 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 44 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 12 เล่ม และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งมีค่าความยากตั้งแต่ .44-.80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20-.60 และค่าความเชื่อมั่น .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และการทดสอบค่า t

ผลการวิจัยพบว่า

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.77/81.10 เนื้อหาสาระของหนังสือประกอบด้วยเรื่องเกี่ยวกับคำขวัญของเมืองอุบล คือ เมืองดอกบัวงาม แม่น้ำสองสี มีปลาแซบหลาย หาดทรายแก่งหิน ถิ่นไทยนักปราชญ์ ทวยราษฎร์ใฝ่ธรรม งามล้ำเทียนพรรษา ผาแต้มก่อนประวัติศาสตร์

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งได้รับการฝึกโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดเทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เทียวเมืองอุบล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Abstract

This research aimed to develop the supplementary reading books in the Thai Language Strand on the Series of Visiting Ubon Ratchathani for Prathom Suksa 6 students based on the standardized criteria of 80/80 and to compare the students' achievement before and after using the books. The sample group was 44 students of Prathom Suksa 6/10, Anuban Ubon Ratchathani School, UbonRatchathani Education Service Area 1 studying in the 2nd semester 2012 academic year, gained by sample random sampling method. Tools

in this research were 12 books and the learning achievement test of 40 items. The test had the difficulty indices of .44-.80, the discrimination indices of .20-.60 and the reliability value of .94. The statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation and t-test.

The research findings were as follows:

1. The books had the efficiency criteria of 84.77/81.10.
2. The students' learning achievement after using the books was higher than that before learning them at .01 level of significance.

Keywords: Supplementary Reading Books, Thai Language Strand, Prathom Suksa 6 Level (Grade 6)

บทนำ

ในปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสาร ก็ยิ่งเพิ่มความสำคัญ เนื้อหาสาระทางวิชาการและข้อมูลต่างๆ ในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่าน จึงจะสามารถเข้าใจ และสื่อความหมายกันได้ถูกต้อง ดังที่ วรณี โสมประยูร (2539: 120) กล่าวว่า “แม้จะมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสารแต่ก็ไม่สามารถใช้ทดแทนการอ่านได้ ตรงกันข้ามคนในยุคนี้กลับจะต้องอ่านเสียอีก ฉะนั้น คนเราจำเป็นต้องมีทักษะในการอ่าน” การที่จะให้คนหันมาสนใจ การอ่านมากขึ้นนั้น ต้องอาศัยการฝึกให้มีนิสัยรักการอ่าน ตั้งแต่เด็กประกอบกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดมาตรฐานและสาระ การอ่านไว้ว่า ให้ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมี นิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ 2552: 12)

การจัดการศึกษาในยุคของการติดต่อสื่อสารอย่าง ไร้พรมแดน การอ่านเป็นสิ่งจำเป็น ต่อการแสวงหาความรู้ ของทุกคน เพราะหนังสือเป็นสื่อช่วยให้เข้าใจกันและกัน จึงควรที่จะส่งเสริมการอ่านหนังสือให้เกิดขึ้นกับทุกคน จนเป็นนิสัย การอ่านเป็นการพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ ให้มีความ มั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ (กรมวิชาการ 2545: 3) ซึ่งการอ่านกับการพูดเป็นการใช้ทักษะทางภาษาที่ต่างกัน แต่มีส่วนที่สัมพันธ์กัน การอ่านให้ถูกต้อง ทำให้พูดได้ถูกต้อง การอ่านที่ชัดเจนสามารถพูดได้ชัดเจน การอ่านให้แตกฉาน จะทำให้ การพูดจาฉะฉานและความคิดก็ปราดเปรื่อง (กรมวิชาการ 2546: 128)

จากประสบการณ์ในการสอนพบว่า หนังสือเรียน ที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้นักเรียน

ทุกคนเรียนนั้น ไม่เพียงพอต่อการเพิ่มพูนความรู้และ สร้างนิสัยรักการอ่าน แก่นักเรียน จึงจำเป็นต้องที่จะต้อง เพิ่มปริมาณหนังสือให้มีจำนวนมากพอที่นักเรียนจะเลือก อ่านได้ตามความต้องการ แต่ในสภาพความเป็นจริงโรงเรียน ยังขาดงบประมาณที่จะจัดหาหนังสือ เพื่อส่งเสริมการอ่าน สำหรับเด็กเป็นอย่างมาก จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องผลิตหนังสือที่มีคุณภาพมาให้นักเรียนได้อ่าน ดังที่ ภิญญาพร นิตยะประภา (2534: 1) กล่าวไว้ว่า “บทบาท ของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการอ่าน คือ ต้องจัดเตรียม “หนังสือ” ที่มีคุณภาพให้แก่เด็ก เพราะหนังสือเป็นปัจจัย สำคัญในการอ่าน ถ้าหากว่าเด็กไม่มีหนังสือสำหรับอ่านเด็ก จะไม่สามารถพัฒนาตนเองในด้านความรู้ สติปัญญา ความนึกคิด ตลอดจนด้านจิตใจได้เต็มที่”

หนังสือส่งเสริมการอ่านนับได้ว่าเป็นสื่อ ทางเลือกหนึ่ง ที่ช่วยแก้ไขปัญหาและเป็นแนวทางปรับปรุง กระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านให้กับ นักเรียนได้เป็นอย่างดีเพราะหนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการสอนภาษา และเป็นหนังสือ ที่เหมาะสมตรงกับความต้องการของเด็ก มีรูปภาพสวยงาม ที่เร้าความสนใจของนักเรียน

จากเหตุผลดังกล่าว ในฐานะครูผู้สอนภาษาไทย จึงมองเห็นความสำคัญและมีความต้องการเป็นอย่างมาก ในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน อันเป็นเครื่องมือที่จะ ช่วยการเรียนรู้ตัวเองได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นเรื่อง ใกล้ตัวที่นักเรียนควรได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อให้มีความรู้ เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง มีความสำนึกรักท้องถิ่นของตน เป็นการส่งเสริมทักษะการอ่าน ปลุกฝังนิสัยรักการอ่าน ทั้งยังมีความรู้ที่กว้างขวางมากขึ้น โดยรวบรวมความรู้เรื่อง

เมืองอุบลราชธานี เรียบเรียงขึ้นในรูปหนังสือส่งเสริมการอ่าน ที่ให้สาระความรู้แก่นักเรียน ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนได้และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และเป็นข้อมูลในการพัฒนาหรือการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม และโรงเรียนอุบลวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 396 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/10 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ที่กำลังศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 44 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง ซึ่งไม่รวมเวลาในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ขอบเขตเนื้อหาแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คำขวัญจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งประกอบด้วย อุบลราชธานี เมืองดอกบัวงาม แม่น้ำสองสี มีปลาแซบหลาย หาดทรายแก่งหิน ถิ่นไทยนักปราชญ์ ทวยราษฎร์ใฝ่ธรรม งามล้ำเทียนพรรษา ผาแต้มก่อนประวัติศาสตร์ ผลิตภูมิปัญญาท้องถิ่น ดินแดนอนุสาวรีย์ คนดีศรีอุบล เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ให้นักเรียนได้ใช้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวที่นักเรียนควรได้เรียนรู้ ให้ความสำคัญท้องถิ่นของตน เป็นการส่งเสริมทักษะการอ่าน และปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 12 เล่ม และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งมีค่าความยากตั้งแต่ .44-.80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20-.60 และค่าความเชื่อมั่น .94

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และการทดสอบค่า t

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความไปสอบก่อน (Pre-test) 1 วัน ก่อนสอนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/10 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 44 คน ตรวจสอบให้คะแนนแล้วเก็บข้อมูลไว้
2. ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยการชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงวิธีการเรียนว่าต้องเรียนเนื้อหาในหนังสือส่งเสริมการอ่านให้เข้าใจ แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมหลังการอ่านใน 1 เรื่อง จะมีกิจกรรม 4 กิจกรรม
3. ดำเนินการสอนตามขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยแยกสอนตามหนังสือส่งเสริมการอ่านครั้งละ 1 เรื่อง ซึ่งกำหนดเวลาในการสอนเรื่องละ 2 ชั่วโมง โดยการสอนอ่านเพื่อจับใจความ พร้อมทั้งทำกิจกรรมหลังการอ่าน
4. ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความฉบับเดิม

ไปทดสอบอีกครั้ง ตรวจสอบให้คะแนนแล้วบันทึกไว้

5. นำคะแนนจากการทำกิจกรรมหลังการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านทุกเรื่องและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน นำมาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองเพื่อเก็บข้อมูลแล้วได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาทำการวิเคราะห์หาค่าสถิติ เพื่อเป็นการยืนยันคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Packages for the Social Sciences for Windows (SPSS for Windows) โดยดำเนินการจัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ โดยนำคะแนนของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำกิจกรรมหลังการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน ทั้ง 12 เรื่อง มารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยร้อยละ เปรียบเทียบกับคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทุกคนรวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยร้อยละตามเกณฑ์การหาประสิทธิภาพ 80/80 ของไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2533 : 129-140)

2. เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ ของกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Samples (บุญชม ศรีสะอาด 2535: 109)

สรุปผลการวิจัย

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีสาระประกอบด้วยเรื่องเกี่ยวกับคำขวัญของเมืองอุบลคือ เมืองดอกบัวงาม แม่น้ำสองสี มีปลาแซบหลาย หาดทรายแก่งหิน ถิ่นไทยนักปราชญ์ ทวยราษฎร์ใฝ่ธรรม งามล้ำเทียนพรรษา ผาแต้มก่อนประวัติศาสตร์ หนังสือมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.77/81.10 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งได้รับการฝึกโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยอภิปรายได้ ดังนี้

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.77/81.10 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความหลังการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุริยา ตอพล (2541: 128) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาหนังสือเรียนและแบบฝึกเสริมทักษะสำหรับการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าหนังสือเรียนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องเที่ยวงานย่าโม มีประสิทธิภาพ 83/81.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยที่ใช้หนังสือเรียนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับ จิราพร เขาวนา (2543: 41) ได้วิจัยเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง เทียวเมืองนคร ผลการวิจัยพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.67/80.50 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ บังอร แก่นจันทร์ (2544: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหนังสือเรียนและแบบฝึกเสริมทักษะประกอบการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า หนังสือเรียนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่อง เที่ยวงานพนมรุ้ง มีประสิทธิภาพ 87.55/82.40 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยที่ใช้หนังสือเรียนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแบบฝึกทักษะประกอบการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา เรื่อง เที่ยวงานพนมรุ้ง มีประสิทธิภาพ 80.08/82.40 ซึ่งเป็นไป

ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยในครั้งนี้ ยังสอดคล้องกับ หงส์สา ดวงพันโชติ (2548: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 94.37/91.61 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เนื่องจากการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ผ่านขั้นตอนกระบวนการวิจัยตามลำดับ กล่าวคือ เริ่มจากศึกษาปัญหา ความต้องการ แก้ปัญหา วิเคราะห์เนื้อหาและผ่านการกลั่นกรองจากกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้ทดลองใช้กับนักเรียน 2 ครั้ง คือ แบบ 1:1 แบบกลุ่มย่อย 1:10 นำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยยังได้จัดทำกิจกรรมหลังการอ่าน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากหนังสือ ฝึกการแปลความตีความ และสรุปความเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ ทศนีย์ ศุภเมธี (2534: 88) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การสอนอ่านจับใจความ ควรจัดให้มีกิจกรรมต่อเนื่องหลังการอ่าน เช่น การให้ตอบคำถาม การสรุปเรื่องราว เพื่อทดสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่านและทำให้เข้าใจเรื่องราวที่อ่านมากยิ่งขึ้น

ประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีคะแนนเฉลี่ย สูงกว่าร้อยละ 80 แสดงให้เห็นว่า เมื่อนักเรียนได้เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านแล้ว นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความ เข้าใจเรื่อง สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อทำแบบทดสอบหลังเรียนจึงทำให้นักเรียนทำได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 80 ซึ่งเป็นระดับที่น่าพอใจ นอกจากนี้เหตุผลที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ หนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพ คุณลักษณะตามหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ดี ทำให้นักเรียนให้ความสนใจในการอ่าน อ่านแล้วเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน

เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ อภิวรรณ วีระสมิทธิ (2544: 19) ที่กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านจะเป็นสื่อช่วยพัฒนาเด็ก ทำให้เด็กมีความรู้กว้างขวาง เกิดจินตนาการมีความคิดสร้างสรรค์ ฉลาดรอบรู้ มีเขาว์ปัญญาไหวพริบดี เป็นอาหารสมองที่สำคัญยิ่งสำหรับเด็ก การที่เด็กได้อ่านหนังสือที่เหมาะสมกับวัย จะช่วยให้เด็กพัฒนาสติปัญญา อารมณ์ดีขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาโดยเฉพาะการอ่านอย่างเต็มตามธรรมชาติ และความสามารถของนักเรียนแต่ละคน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ผู้วิจัยได้สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด เทียวเมืองอุบล ยลคำขวัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยสร้างตามขั้นตอนการสร้างหนังสือ สำหรับเด็ก เริ่มจากการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ศึกษาผลงานของนักเขียนต่างๆ วิเคราะห์นักเรียนศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเลือกเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็ก สอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน อีกทั้งเป็นเรื่องในท้องถิ่นที่นักเรียนควรรู้ ดังที่ จินตนา ไบกาซูยี (2534: 85) ได้กล่าวไว้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านควรเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่น การวาดภาพประกอบ มีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ภาพเข้าใจง่ายมีชีวิตชีวา สมจริง สอดคล้องกับแนวคิดและเนื้อเรื่อง ในหนังสือจึงทำให้หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ หทัย ต้นหยง (2529: 159) และฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527: 57) ที่กล่าวว่า หนังสือที่ดีสำหรับเด็ก เนื้อเรื่องเป็นเรื่องที่เด็กสนใจและต้องการ สนุกสนาน มีคุณค่า ให้แง่คิด เป็นเรื่องสั้นๆ เนื้อเรื่องไม่ยาวเกินไป ภาพประกอบสวยงาม อาจเป็นภาพวาดหรือภาพการ์ตูนก็ได้ ส่วนสีจะเป็นแม่สีหรือ สีฉูดฉาด นอกจากนี้หนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ยังเลือกใช้ภาพที่เข้าใจง่าย ใช้ประโยคสั้นๆ ข้อความกะทัดรัด ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน อ่านแล้วได้รรถรสในการอ่าน สนุกสนาน ให้ความรู้ช่วยให้เด็กเกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจับใจความ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุด เทียวเมืองอุบล
ยลคำขวัญ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้นพบว่านักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจ
ความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 แสดงว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านทุกเรื่อง
สอดคล้องกับจุดประสงค์ตรงตามเนื้อหาของกระทรวง
ศึกษาธิการที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ควรหาหนังสือส่งเสริมการอ่านที่
ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้
ปฏิบัติจริงและเกิดการเรียนรู้ได้ดี เมื่อตรวจกิจกรรม
หลังการอ่านหากพบว่าผู้เรียนคนใดยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่
น่าพอใจ ครูผู้สอนควรอธิบายให้คำแนะนำรายบุคคลและ
ให้ผู้เรียนแก้ไข จนกว่าผู้เรียนคนนั้นๆ จะเข้าใจจึงให้อ่าน
หนังสือเล่มต่อไป

2. ในการเขียนเนื้อเรื่อง ถ้าใช้ตัวละครที่อยู่ในวัย
เดียวกันกับผู้เรียนเป็นผู้เล่าเรื่อง หรือมีบทสนทนา
เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง จะทำให้เด็กสนใจอ่านและมีความ
เพลิดเพลินมากกว่าการเขียนในลักษณะบรรยาย

3. ผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ครู ได้สร้างหนังสือส่งเสริม
การอ่านขึ้นมาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
กลุ่มสาระภาษาไทยหรือ กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อ
การเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ จะได้มี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ควรจะมีการวิจัยเปรียบเทียบระหว่างการสอน
ที่ใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ที่สร้างขึ้นกับวิธีสอนอื่นๆ

5. ควรจะมีการทดลองวิจัยในลักษณะเดียวกัน
แต่ศึกษาตัวแปรตามอื่นๆ เช่น ความคงทนในการเรียนรู้
เจตคติ เป็นต้น

6. ควรมีการทดลอง วิจัยในลักษณะเดียวกันนี้กับ
เนื้อหา และระดับชั้นอื่นๆ ในวิชาภาษาไทย ระดับประถม
ศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จตามความมุ่งหมายได้ ผู้วิจัย
ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พนพล จันทร์เพ็ญ

ที่ได้ให้คำแนะนำตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ
ด้วยความเอาใจใส่ สนับสนุนให้กำลังใจอย่างดีและเสนอ
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

จินตนา ไบกาซูยี. การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ:
สุวีรียาสาส์น, 2534.

จิราพร เขาวนา. การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง
“เทียวเมืองนคร”. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2543.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การทำหนังสือสำหรับเด็ก.
กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา,
2527.

ทัศนีย์ ศุภเมธี. พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทยระดับ
ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและ
การสอน วิทยาลัยครูธนบุรี, 2534.

บงอร แก่นจันทร์. การพัฒนาหนังสือเรียนและ
แบบฝึกทักษะประกอบการเรียนภาษาไทย
มุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่อง เทียวงานพนมรุ้ง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.

ภิญญาพร นิตยะประภา. การผลิตหนังสือเด็ก. กรุงเทพฯ:
ไอ เอส พรินต์ติ้งเฮาส์, 2534.

กรมวิชาการ. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การ รับส่งสินค้า
และพัสดุภัณฑ์, 2545.

_____. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 การจัดสาระการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.

_____. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชุมชุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.

_____. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ลาดพร้าว, 2534.

กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการใช้ภาพประกอบการสอน
วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุ
สภาลาดพร้าว, 2540.

- _____ . หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2552.
- สุรียา ตอพล. การพัฒนาหนังสือเรียนและแบบฝึกทักษะ
สำหรับการสอนภาษาไทย มุ่งประสบการณ์
ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
2541.
- หงส์สา ดวงพันโชติ. การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน
เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิชาภาษาไทยกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนหินแร่เสริมศิลป์ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
2548.
- หทัย ดันหยง. การสร้างสรรค์วรรณกรรมและหนังสือ
สำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์, 2529.
- อภิวรรณ วีระสมิทธิ. หนังสือสำหรับเด็กกับการปฏิรูป
การเรียนรู้. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2544.

